

แนวทางการประเมินผลโครงการวิจัย
ประกอบการเสนอของบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ตามมติคณะรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้เสนอแนะแนวทางการประเมินผลโครงการวิจัยสำหรับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้แต่ละหน่วยงานใช้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณาความเป็นไปได้ทางวิชาการและงบประมาณ รวมทั้งการจัดเรียงลำดับความสำคัญของโครงการวิจัยที่เสนอของบประมาณประจำปี ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยเห็นสมควรกำหนดให้แต่ละหน่วยงานจัดตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลโครงการวิจัยก่อนทำการวิจัย และจัดเรียงลำดับความสำคัญ (priority) แล้วส่งผลการประเมินผลพร้อมแบบแสดงแผนความต้องการภาพรวมงานวิจัยของหน่วยงานภาครัฐที่เสนอของบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ตามมติคณะรัฐมนตรี (แบบ ว-6) ให้ วช. เพื่อดำเนินการต่อไป

แนวทางการประเมินผลโครงการวิจัย ประกอบด้วย

1. ความสอดคล้อง [10 คะแนน]

1.1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

(พ.ศ. 2555-2559)* มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) เพียงใด

1.2 นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) มีความสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) เพียงใด ซึ่งประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ (ผนวก 2) ดังนี้

1.2.1 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม

1.2.2 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

1.2.3 การอนุรักษ์ เสริมสร้าง และพัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.2.4 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมและบุคลากรทางการวิจัย

1.2.5 การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ เพื่อการบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศ สู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสมที่เข้าถึงประชาชนและประชาสังคมอย่างแพร่หลาย

1.3 กลุ่มเรื่องเร่งด่วน มีความสอดคล้องกับกลุ่มเรื่องเร่งด่วนเพียงใด ซึ่งประกอบด้วย 15 กลุ่มเรื่อง (ผนวก 3) ดังนี้

13.1 การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง

13.2 ความมั่นคงและวัฒนธรรมของรัฐและการเสริมสร้างธรรมาภิบาล

13.3 การปฏิรูปการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้

13.4 การจัดการทรัพยากรน้ำ

13.5 ภาวะโลกร้อนและพลังงานทางเลือก

* รอรายละเอียดจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- 13.6 การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกและลดการนำเข้า
- 13.7 การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาและการฟื้นฟูสุขภาพ
- 13.8 การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ
- 13.9 เทคโนโลยีใหม่และเทคโนโลยีที่สำคัญเพื่ออุตสาหกรรม
- 13.10 สังคมผู้สูงอายุ
- 13.11 การบริหารจัดการการท่องเที่ยว
- 13.12 ระบบโลจิสติกส์
- 13.13 ข้าว
- 13.14 มันสำปะหลัง
- 13.15 ยางพารา

1.4 นโยบายรัฐบาล** มีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลเพียงใด

ให้ประเมินผลในภาพรวมว่า โครงการวิจัยที่มีความสอดคล้องกับหลายยุทธศาสตร์ และกลุ่มเรื่องเร่งด่วน ควรจะได้รับคะแนนความสอดคล้องสูงกว่าโครงการวิจัยที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่น้อยกว่า ทั้งนี้ หน่วยงานภาครัฐอาจนำความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของหน่วยงานของตน (แผนปฏิบัติการ 4 ปี) มาร่วมพิจารณาประเมินผลโครงการวิจัยได้ โดยมีคะแนนรวมสูงสุดไม่เกิน 10 คะแนน

2. คุณค่าทางปัญญาของโครงการวิจัย [60 คะแนน]

2.1 ปัจจัยการวิจัย (input) [20 คะแนน]

- 2.1.1 หัวเรื่องของกรวิจัยน่าสนใจ เป็นประเด็นเร่งด่วน (hot issue) ที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องทำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วนเพียงใด
- 2.1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัยมีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมหรือไม่
- 2.1.3 โครงสร้างคณะผู้บริหารโครงการวิจัย/ผู้ร่วมวิจัยมีความเหมาะสมและมีความพร้อมคือครอบคลุมทุกสาขาวิชาการหรือกลุ่มวิชาในเรื่องที่วิจัยเพียงใด
  - 1) แสดงให้เห็นถึงความพร้อมของคณะผู้วิจัยที่จะดำเนินงานวิจัยได้สำเร็จ
  - 2) มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการวิจัย และมีความเหมาะสมกับภาระหน้าที่ที่กำหนดไว้ในโครงการวิจัย
  - 3) เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการด้านการวิจัย
  - 4) การอุทิศเวลาให้กับการทำการวิจัย ตลอดโครงการวิจัย
  - 5) มีจรรยาบรรณนักวิจัย (ผนวก 9) และความรับผิดชอบสูง (ไม่มีประวัติติดค้างการส่งรายงานการวิจัย/การเงิน)
- 2.1.4 สนับสนุนและเปิดโอกาสให้นักวิจัยรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วมในการทำการวิจัย เพื่อเป็นการสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือไม่
- 2.1.5 มีผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องและการตรวจเอกสารอ้างอิงอย่างสมบูรณ์เพียงใด
  - 1) แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับองค์ความรู้ ทฤษฎี สมมุติฐาน หรือกรอบแนวความคิดเดิมที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงความเกี่ยวเนื่องและความสัมพันธ์ของเรื่องที่ทำกรวิจัยกับ

** รวบรวมรายละเอียดจากรัฐบาลหลังการเลือกตั้ง 3 กรกฎาคม 2554

ผลการวิจัยอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศ ให้เห็นว่าจะใช้สนับสนุนหรือเป็นแนวทางในการวิจัย

- 2) มีการอ้างอิงผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วน ชัดเจน ถูกต้องตามระบบสากลนิยม
- 2.1.6 จัดทำแผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัยได้ชัดเจนและเป็นรูปธรรมเพียงใด
- 1) ระบุขั้นตอนและระยะเวลาทำการวิจัยของโครงการวิจัยโดยละเอียด และเหมาะสมกับเวลาและสถานที่
  - 2) แสดงความพร้อมในการทำการวิจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเพื่อประโยชน์ในการติดตามประเมินผล
- 2.1.7 มีความพร้อมด้านสถานที่และอุปกรณ์ในการทำการวิจัยหรือไม่
- 1) เหมาะสมกับสภาพเงื่อนไขของสังคม และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย
  - 2) ระบุสถานที่ทำการวิจัย ทั้งในห้องปฏิบัติการ เรือนทดลอง/ภาคสนามหรือสถานที่เก็บตัวอย่างให้ชัดเจน เหมาะสมกับงานวิจัย
  - 3) ความพร้อมของอุปกรณ์ที่จะใช้ทำการวิจัย มีความเหมาะสมและตรงกับงานวิจัย
- 2.1.8 งบประมาณที่ใช้ทำการวิจัยมีความเหมาะสมหรือไม่

2.2 กระบวนการวิจัย (process) [20 คะแนน]

- 2.2.1 ระบุกลยุทธ์การเชื่อมโยงขั้นตอนการวิจัยอย่างสมบูรณ์ ถูกต้อง ชัดเจน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยเพียงใด
- 2.2.2 แสดงแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย หรือส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาขั้นต่อไปหรือเป็นการบริหารงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยระบุกลุ่มเป้าหมายวิธีการถ่ายทอด ระยะเวลา สถานที่ ฯลฯ ให้ชัดเจน และมีการเสนอของบประมาณในส่วนนี้ด้วยหรือไม่

2.3 ผลผลิตการวิจัย (output) [20 คะแนน]

- 2.3.1 งานวิจัยที่จะก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ เช่น ด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและการพาณิชย์ และการสร้างคุณค่าเพิ่มทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น การสร้างปัญญาให้ประชาชนในประเทศฉลาดขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม ฯลฯ ในแต่ละขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนาอย่างเป็นระบบและครบวงจรตามรูปแบบห่วงโซ่มูลค่า (value chain) ด้วยเพียงใด
- 2.3.2 แสดงผลสำเร็จที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสิ้นสุดการวิจัยได้ชัดเจนเพียงใด
- 2.3.3 ระบุกลุ่มเป้าหมายที่จะได้รับประโยชน์ และผลกระทบจากผลงานวิจัยที่คาดว่าจะเกิดขึ้น รวมทั้งสนองตอบยุทธศาสตร์อะไรในยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) กลุ่มเรื่องเร่งด่วน และนโยบายรัฐบาล ทั้งนี้อาจรวมถึงยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน (แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี) ด้วยเพียงใด
- 2.3.4 แสดงจำนวนนักวิจัยรุ่นใหม่ที่เกิดจากการดำเนินงานวิจัยนี้หรือไม่

3. ผลกระทบของโครงการวิจัย (impact) [30 คะแนน]

- 3.1 ผลลัพธ์ (outcome) ของงานวิจัยจะทำให้เกิดผลกระทบในด้านต่าง ๆ หรือไม่ตามยุทธศาสตร์ และกลุ่มเรื่องเร่งด่วน ดังนี้

3.1.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)

3.1.2 นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)

- 1) การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม
- 2) การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ
- 3) การอนุรักษ์ เสริมสร้าง และพัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 4) การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมและบุคลากรทางการวิจัย
- 5) การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ เพื่อการบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศ ส่งเสริมใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณณะ ด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสมที่เข้าถึงประชาชนและประชาสังคมอย่างแพร่หลาย

3.1.3 กลุ่มเรื่องเร่งด่วน

- 1) การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง
- 2) ความมั่นคงและวัฒนธรรมของรัฐและการเสริมสร้างธรรมาภิบาล
- 3) การปฏิรูปการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้
- 4) การจัดการทรัพยากรน้ำ
- 5) ภาวะโลกร้อนและพลังงานทางเลือก
- 6) การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกและลดการนำเข้า
- 7) การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาและการฟื้นฟูสุขภาพ
- 8) การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ
- 9) เทคโนโลยีใหม่และเทคโนโลยีที่สำคัญเพื่ออุตสาหกรรม
- 10) สังคมผู้สูงอายุ
- 11) การบริหารจัดการการท่องเที่ยว
- 12) ระบบโลจิสติกส์
- 13) ข้าว
- 14) มันสำปะหลัง
- 15) ยางพารา

3.1.4 นโยบายรัฐบาล

- หมายเหตุ :**
1. แนวทางการประเมินผลโครงการวิจัยที่ วช. เสนอแนะดังกล่าว หน่วยงานภาครัฐสามารถใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลโครงการวิจัย โดยสามารถปรับปรุงได้ตามความเหมาะสมกับหน่วยงาน
  2. ผลรวมของคะแนนทั้งหมดเท่ากับ 100 คะแนน